

Christiania Regnskapsbyrå AS
Låveveien 1 A
0682 OSLO

VÅR REFERANSE
22/12318

DERES REFERANSE

DATO
22.02.2023

Tilsynsrapport

Finanstilsynet viser til stedlig tilsyn avholdt 30. november 2022. Etterspurt dokumentasjon ble oversendt til Finanstilsynet i forkant av tilsynet eller gjort tilgjengelig for Finanstilsynet på tilsynsdagen. Foreløpig tilsynsrapport ble oversendt regnskapsselskapet 3. februar 2023. Selskapets tilsvarende rapport er datert 7. februar 2023.

Ny regnskapsførerlov trådte i kraft fra 1. januar 2023. Fra 1. januar 2023 trådte det også i kraft en ny bransjefastsatt standard for "god regnskapsføringsskikk" (GRFS). På tidspunktet for tilsynet, og da de kontrollerte regnskapsoppdragene ble utført, gjaldt den tidligere regnskapsførerloven og den tidligere GRFS, og det er derfor det regelverket som ligger til grunn for Finanstilsynets vurderinger og konklusjoner i denne saken.

Etter den nye loven har alle godkjente regnskapsførere tittelen "statsautorisert regnskapsfører", tidligere autorisert regnskapsfører. Selskaper med godkjenning fra Finanstilsynet betegnes som "regnskapsselskaper", tidligere regnskapsførerselskaper. For enkelthets skyld har Finanstilsynet benyttet de nye begrepene også i omtalen av forhold før ny lov trådte i kraft.

Tilsynet omfattet det godkjente regnskapsselskapet Christiania Regnskapsbyrå AS, org. nr. 991 922 695, samt daglig leder og statsautorisert regnskapsfører Yasir Ali. Selskapet ble stiftet i 2007 og fikk godkjenning som regnskapsselskap i 2008. Selskapet hadde på tilsynstidspunktet 161 regnskapsoppdrag og en omsetning i 2021 på ca. kr 2,5 mill. Det var på tilsynsdagen to ansatte i selskapet, derav en statsautorisert regnskapsfører. Transaksjonstjenester knyttet til den løpende regnskapsføringen er utkontraktet til et selskap som eies 100 % av morselskapet til regnskapsselskapet. Arbeid knyttet til offentlig rapportering samt pålagt kvalitetskontroll utføres av den oppdragsansvarlige regnskapsføreren som også er daglig leder i regnskapsselskapet.

Bakgrunnen for tilsynet var at Finanstilsynet har mottatt signaler fra Registerenheten i Brønnøysund om at selskapet har bekreftet søknader etter kompensasjonsordningen for næringslivet som er blitt avvist etter kontroll. De aktuelle søknadene ble gjennomgått under tilsynet. Finanstilsynet tar til etterretning de forklaringer som ble gitt til de søknadene som Registerenheten har avvist.

Formålet med tilsynet var å kontrollere om regnskapsføringsvirksomheten drives i samsvar med de kravene som gjelder, herunder om oppdragene gjennomføres i samsvar med god regnskapsføringsskikk. Den rettslige standarden "god regnskapsføringsskikk" i regnskapsførerloven § 2 andre ledd utfylles av en standard (GRFS) utarbeidet av Regnskap Norge, DnR og Økonomiforbundet. Ved kontroll av utvalgte enkeltoppdrag kontrolleres det arbeidet som utføres i

forhold til regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning. Statsautoriserte regnskapsførere er underlagt hvitvaskingslovgivningen. Tilsynet dekket derfor også regnskapsførers oppfyllelse av pliktene etter dette lovverket.

Alle regnskapsselskap er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll. Finanstilsynets tilsyn dekket derfor om det er gjort en risikovurdering som er tilpasset den konkrete virksomheten, at risikoene er håndtert på en forsvarlig måte og at rapportering har skjedd i samsvar med forskriftens krav. Dersom regnskapsselskaper gjør en forsvarlig vurdering av de ulike risikoene i virksomheten og følger opp disse, vil det bidra til å sikre en hensiktsmessig og betryggende virksomhetsstyring.

Pliktbrudd Finanstilsynet avdekket i regnskapsselskapet er omtalt i punkt 1. Pliktbrudd som er avdekket i oppdragsutførelsen er omtalt i punkt 2.

1 Forhold i regnskapsselskapet

1.1 Etterlevelse av kravene i forskrift om risikostyring og internkontroll

Godkjente regnskapsselskaper er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll av 22. september 2008 nr. 1080 (risikostyringsforskriften), jf. § 1 nr. 10 (nr. 9 fra 01.01.2023). Det følger av forskriften § 3 at styret skal sørge for at selskapet har hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Risikostyringsforskriften pålegger selskapet løpende å vurdere hvilke vesentlige risikoer som er knyttet til virksomheten, og å gjennomføre tiltak for å få risikoene redusert til et akseptabelt nivå, jf. §§ 6 og 8. Det skal minst en gang årlig foretas en gjennomgang av vesentlige risikoer for alle virksomhetsområder, og det skal foretas en systematisk gjennomgang av om selskapets risikostyring og internkontroll er tilstrekkelig til å håndtere selskapets identifiserte risikoer på en forsvarlig måte, jf. §§ 7 og 8. Det er daglig leder som skal utarbeide den årlige vurderingen som skal forelegges styret til behandling. Styret skal sørge for at selskapets valgte revisor årlig avgir en uavhengig bekreftelse til styret, jf. § 10.

Finanstilsynet fikk fremlagt selskapets risikovurdering for 2021 som er utarbeidet av daglig leder 25. november 2021 og gjennomgått av styret 30. november 2021. Revisor har avgitt sin uavhengige attestasjonsuttalelse om foretakets risikostyring og internkontrollgjennomgang 10. desember 2021.

Regnskapsselskapet har utkontraktert transaksjonstjenester knyttet til den løpende regnskapsføringen til et utenlandsk foretak som er heleid av morselskapet til regnskapsselskapet. På flere av punktene som gjelder arbeid utført av det utenlandske foretaket er sannsynligheten for at risikoen inntreffer satt til middels ifølge innsendt risikomatrise. Sannsynligheten knyttet til ikke å ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse er også vurdert til middels. Selskapets eneste statsautoriserte regnskapsfører er oppdragsansvarlig for samtlige oppdrag i regnskapsselskapet. Han er i tillegg oppdragsansvarlig for 95 oppdrag i et annet regnskapsselskap der han også er daglig leder. Selv om det er inngått bistandsavtale med et annet regnskapsselskap, mener Finanstilsynet at det knytter seg en betydelig risiko til denne driftsmodellen. Dette gjelder spesielt forhold som er den oppdragsansvarlige regnskapsføreren sitt ansvarsområde.

Finanstilsynet la i den foreløpige tilsynsrapporten til grunn at risikoene både i regnskapsselskapet og det foretaket som oppgavene er utkontraktert til gjennomgås, og at det påses at risikoer som er knyttet til å sikre en forsvarlig drift blir identifisert samt at det foretas en vurdering av disse. Basert på foreliggende driftsmodell mener Finanstilsynet at daglig leder og styret i tillegg må vurdere om

det bør utarbeides separate risikovurderinger for regnskapsselskapet og det foretaket som deler av regnskapsføringen er utkontraktering til.

Regnskapsselskapet har i tilsvaret bekreftet at det vil foreta en ny risikovurdering for både regnskapsselskapet og det foretaket som det er foretatt utkontraktering til. Finanstilsynet ber om at selskapet oversender de oppdaterte risikovurderingene til Finanstilsynet sammen med revisors uavhengige bekreftelse samt referat fra styremøte der disse er behandlet.

1.2 Etterlevelse av kravene i hvitvaskingsregelverket

Statsautoriserte regnskapsførere er underlagt hvitvaskingslovgivningen og har en viktig rolle i bekjempelsen av hvitvasking og terrorfinansiering blant annet på grunn av innsikt i sine kunders økonomiske transaksjoner.

Rapporteringspliktige skal gjennomføre en virksomhetsinnrettet risikovurdering hvor blant annet egen virksomhet, virksomhetens produkter, tjenester og kundeforhold, type kunder og geografiske forhold skal tas i betraktning, jf. hvitvaskingsloven § 7. Risikovurderingene skal dokumenteres og holdes oppdatert. Risikovurderingen skal danne grunnlaget for utarbeidelsen av selskapets hvitvaskingsrutiner. Etter hvitvaskingsloven § 8 skal rapporteringspliktige ha oppdaterte rutiner for å sikre at virksomheten håndterer identifisert risiko og oppfylder plikter etter hvitvaskingslovgivningen. Rutinene skal dokumenteres og være fastsatt på øverste nivå hos den rapporteringspliktige. Det skal i tillegg utpekes en person i ledelsen som skal ha et særskilt ansvar for å følge opp rutinene og påse at disse etterleveres. Rapporteringspliktige skal også sikre at ansatte gis opplæring slik at de er kjent med virksomhetens forpliktelser etter hvitvaskingsregelverket og er i stand til å gjenkjenne forhold som kan indikere hvitvasking. Opplæringen skal gis jevnlig slik at kunnskapen vedlikeholdes og oppdateres, jf. hvitvaskingsloven § 36.

1.2.1 Kundetiltak og løpende oppfølging

For at regnskapsforetaket skal kunne bidra til bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering, er det sentralt at pliktene i hvitvaskingsloven kapittel 4 om kundetiltak og løpende oppfølging oppfylles.

1.2.1.1 Risikobaserte kundetiltak og løpende oppfølging

Det følger av hvitvaskingsloven § 9 at rapporteringspliktige skal gjennomføre kundetiltak etter §§ 10 til 20 og løpende oppfølging etter § 24 på grunnlag av en vurdering av risiko for hvitvasking og terrorfinansiering. Risikoen skal vurderes ut fra blant annet kundeforholdets formål, mengden kundemidler som skal inngå i kundeforholdet, transaksjoners størrelse, og regelmessigheten og varigheten på kundeforholdet. Rapporteringspliktige skal kunne påvise at omfanget av utførte tiltak er tilpasset den aktuelle risikoen.

Finanstilsynet fikk før tilsynet tilsendt en oversikt over regnskapsselskapets aktive regnskapsoppdrag. Alle oppdragsgiverne var her vurdert å ha lav risiko for hvitvasking og terrorfinansiering. Det ble under tilsynet gitt forklaring for hvorfor alle oppdragsgiverne var vurdert til denne risikoen. Det er imidlertid ikke dokumentert hva som er bakgrunnen for vurderingen som gjøres på den enkelte oppdragsgiver. Gjennomgang av enkeltoppdrag viste at kundetiltak er gjennomført som om oppdragsgiverne er vurdert til middels risiko.

Finanstilsynet la i den foreløpige rapporten til grunn at regnskapsselskapet foretar en ny vurdering av risikoklassifiseringen slik at den harmonerer med de kundetiltak som faktisk gjennomføres.

Regnskapsselskapet bekrefter i tilsvaret at det tar Finanstilsynets kommentarer til etterretning og vil vurdere om det er grunnlag for å revurdere risikoklassifiseringen for oppdragsgiverne.

1.3 Kapasiteten i regnskapsselskapet

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS punkt 2.5 at regnskapsforetaket skal ha tilstrekkelig kapasitet til å utføre sine oppdrag i samsvar med oppdragsavtaler og krav gitt i eller i medhold av lov. Det skal foretas en vurdering av virksomhetens kapasitetsmessige sårbarhet, samt at det skal vurderes iverksettelse av tiltak slik at oppdragsgivere og egen virksomhet blir minst mulig skadelidende ved situasjoner hvor kapasiteten er lavere enn normalt.

Regnskapsselskapet har i risikomatriksen vurdert sårbarhet på punktet "ikke har tilstrekkelig kapasitet" til middels både på sannsynlighet for at risikoen inntreffer og konsekvens hvis risikoen inntreffer. Det er oppført utkontraktering til flere underleverandører som aktuelt tiltak.

Arbeid knyttet til kvalitetskontroll samt pliktig offentlig rapportering foretas av oppdragsansvarlig regnskapsfører som også er daglig leder i regnskapsselskapet. Han har ansvar for 161 regnskapsoppdrag. I tillegg er han som tidligere nevnt ansvarlig for 95 regnskapsoppdrag i et annet regnskapsselskap.

Regnskapsselskapets kapasitet knyttet til løpende håndtering av transaksjonstjenester er regulert gjennom utkontrakteringsavtale og den avtalen om bistand som foreligger. Imidlertid er Finanstilsynet av den oppfatning at regnskapsselskapet har en betydelig risiko i forhold til de oppgaver som skal utføres av den oppdragsansvarlige regnskapsføreren. Bakgrunnen for Finanstilsynets vurdering av risikoen er;

- Den eneste oppdragsansvarlige regnskapsføreren er ansvarlig for et stort antall regnskapsoppdrag.
- De løpende transaksjonstjenestene utføres av personer uten godkjenning som regnskapsfører, noe som innebærer at den oppdragsansvarlige regnskapsføreren må utføre omfattende kontrollhandlinger.
- Gjennomgang av enkeltoppdrag under tilsynet avdekket mangler som Finanstilsynet mener kan relateres til manglende kapasitet hos oppdragsansvarlig regnskapsfører. Dette er beskrevet under punkt 2.

Finanstilsynet ba om at regnskapsselskapet i tilsvaret til den foreløpige tilsynsrapporten redegjorde for tiltak for å håndtere den risikoen som Finanstilsynet mener knytter seg til regnskapsselskapets kapasitet, særlig den risikoen at det kun er en oppdragsansvarlig regnskapsfører i selskapet.

Regnskapsselskapet har i tilsvaret redegjort for kapasitetssituasjonen i selskapet, herunder fremtidige planer og tiltak. Finanstilsynet har merket seg anførselen om at selskapet har planer om videre vekst og at det i den forbindelse vil bli ansatt flere godkjente regnskapsførere. Slik Finanstilsynet ser det og ut fra det som ble erfart under tilsynet, er det Finanstilsynets oppfatning at selskapet bør få inn flere godkjente regnskapsførere som har tilstrekkelig erfaring til å påta seg rollen som oppdragsansvarlige før selskapet påtar seg nye oppdrag.

2 Gjennomgang av regnskapsoppdrag

Under tilsynet ble utøvelsen av regnskapsoppdrag kontrollert, samt at det ble kontrollert om det var etablert organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll i forhold til kravene i regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk, jf. § 2 andre ledd.

Seks oppdrag ble kontrollert for å gjennomgå den dokumentasjonen regnskapsselskapet utarbeider for oppdragsgiverne. Gjennomgangen baserte seg på oppdragsdokumentasjonen for 2021. Ingen av oppdragene har revisor. Det er benyttet medarbeider på alle oppdragene. Yasir Ali er oppdragsansvarlig for samtlige oppdrag. Oppdragene er i det etterfølgende benevnt oppdrag A – F. Finanstilsynet viser til den foreløpige tilsynsrapporten hvor blant annet navn og organisasjonsnummer på disse oppdragene fremkommer.

Ved gjennomgang av enkeltoppdrag ble følgende forhold kontrollert:

- Årsregnskap
- Skattemelding med vedlegg
- Oppdragsavtale med eventuelle vedlegg og fullmakter
- Kundetiltak på oppdragsnivå etter hvitvaskingsregelverket
- Fremdriftsoversikt
- Dokumentasjon av vurdering av oppdragsgivers interne rutiner
- Dokumentasjon av gjennomført kvalitetskontroll, herunder overordnet intern kontroll på oppdragsnivå og kontroll av medarbeiders oppdragsutførelse.
- Saldobalanse, avstemming og underliggende dokumentasjon av balansekontoeer per 31.12.2021
- Eventuell kommunikasjon med oppdragsgiver om uregelmessigheter i oppdraget
- Perioderapport og periodiske avstemminger for en valgt periode

Ved gjennomgang av de kontrollerte oppdragene ble det avdekket enkelte mangler i forhold til de krav som stilles i regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk og annen relevant lovgivning. Det vises til punktene nedenfor.

2.1 Avstemming og dokumentasjon

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.8.3.1 at formålet med avstemming er å sikre at bokførte saldoer er korrekte, er i samsvar med underliggende dokumentasjon og underbygge at bokførte saldoer fremstår som rimelige og sannsynlige. Det følger videre av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.9.3 at samtlige kontoer i balansen skal avstemmes og dokumenteres i forbindelse med utarbeidelse av endelig årsregnskap. Tilsvarende gjelder for resultatkontoer dersom det vurderes som vesentlig for å sikre et riktig regnskap. Det følger også av bokføringsloven § 11 første ledd at ved utarbeidelse av årsregnskap skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. Bokføringsforskriftens kapittel 6 gir ytterligere krav om hva som skal dokumenteres.

Finanstilsynet viser også til regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 6.2.2 – 6.2.7 som angir hva oppdragsdokumentasjonen skal inneholde. Regnskapsselskapet skal oppbevare oppdragsdokumentasjonen ordnet og betryggende sikret mot urettmessig tilgang, endring, sletting, tap og ødeleggelse i fem år etter utløpet av regnskapsåret i samsvar med regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 6.4.

Det følger videre av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.7.3 at ved hver periodisk regnskapsavslutning skal minimum følgende kontoer avstemmes:

- kundefordringer og leverandørgjeld
- kasse- og bankbeholdninger
- skyldig skattetrekk og arbeidsgiveravgift
- skyldig merverdiavgift

For de seks oppdragene Finanstilsynet kontrollerte ble det avdekket manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon ved årsavslutningen for 2021 for samtlige oppdrag. Manglene er beskrevet nedenfor.

Oppdrag A

Det er oversendt egne avstemmingsskjema og dokumentasjon av de enkelte kontoer. Det ble foretatt kontroll av ti balansekontoer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon ved en av de kontrollerte kontoene (10 %).

Oppdrag B

Det er oversendt egne avstemmingsskjema og dokumentasjon av de enkelte kontoer. Det ble foretatt kontroll av ti balansekontoer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon ved en av de kontrollerte kontoene (10 %).

Oppdrag C

Det er oversendt egne avstemmingsskjema og dokumentasjon av de enkelte kontoer. Det ble foretatt kontroll av 15 balansekontoer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon ved to av de kontrollerte kontoene (13 %).

Oppdrag D

Det er oversendt egne avstemmingsskjema og dokumentasjon av de enkelte kontoer. Det ble foretatt kontroll av 48 balansekontoer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon ved ni av de kontrollerte kontoene (19 %).

Oppdrag E

Det er oversendt egne avstemmingsskjema og dokumentasjon av de enkelte kontoer. Det ble foretatt kontroll av 26 balansekontoer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon ved tre av de kontrollerte kontoene (12 %).

Oppdrag F

Det er oversendt egne avstemmingsskjema og dokumentasjon av de enkelte kontoer. Det ble foretatt kontroll av 26 balansekontoer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon ved syv av de kontrollerte kontoene (27 %).

Å gjennomføre pliktige avstemminger og dokumentere disse er helt avgjørende for å ha sikkerhet for at et regnskap gir korrekt informasjon og at den regnskapspliktiges økonomiske rapporteringer blir korrekte og viser et sannferdig bilde av den økonomiske situasjonen. Når en statsautorisert regnskapsfører ikke gjennomfører avstemminger eller bare gjør dette delvis, innebærer dette brudd på en av de vesentligste pliktene i regnskapsprosessen og svekker kvaliteten av regnskapsinformasjonen. Dette er alvorlig både for oppdragsgiverne og andre brukere av regnskapsinformasjonen.

Finanstilsynet forutsetter at regnskapselskapets rutiner vedrørende avstemminger forbedres slik at alle betydelige balansekonti er korrekte, blir avstemt og at avstemmingene blir dokumentert.

2.2 Overordnet intern kontroll på oppdragsnivå

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS punkt 7.1 at oppdragsansvarlig eller annen statsautorisert regnskapsfører minst en gang årlig skal kontrollere at følgende er gjort for hver oppdragsgiver:

- At oppdragsavtalen er à jour.
- At fullmakter er skriftlig dokumentert og à jour.
- At oversikt over mottak og utlevering av oppdragsgivers regnskapsmateriale er à jour.
- At vurdering av oppdragsgivers interne rutiner er gjennomført og dokumentert.
- At avstemminger utføres og dokumenteres tilfredsstillende.
- At handlinger i forbindelse med årsoppgjør er gjennomført.
- At rapportering gjennomføres i henhold til oppdragsavtalen og krav gitt i eller i medhold av lov.
- At fremdriftsoversikt er à jour.
- At oppdragsdokumentasjon er à jour.

Det følger videre av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 7.4 at kontrollen skal dokumenteres som del av regnskapsførers oppdragsdokumentasjon.

Slike kontroller er et nødvendig risikoreduserende tiltak for å sikre at regnskapsoppdraget faktisk er gjennomført i samsvar med de krav som er fastsatt, og for å avdekke eventuelle avvik. Kravet om å foreta en overordnet og dokumentert intern kontroll på oppdragsnivå gjelder uavhengig av om det benyttes medarbeidere på oppdraget eller ikke. Det er den oppdragsansvarlige sitt ansvar å påse at dette faktisk blir gjort.

Finanstilsynet fikk oversendt dokumentasjon på gjennomført overordnet internkontroll på samtlige oppdrag. Det fremkom av skjemaene at kontrollen var utført av oppdragsansvarlig for regnskapsåret 2021. Finanstilsynet har følgende kommentarer til mottatte skjemaer;

- Det er skrevet på skjemaene at den som utfører kontrollen skal skrive dato som viser når de ulike kontrollhandlingene faktisk er utført. Dette er ikke gjort på noen av de kontrollerte oppdragene. Det er heller ikke fylt ut dato i overskriften på noen av skjemaene.
- I skjemaene er det kun krysset av for at det er utført kontroll av at oppdragsavtale er à jour. Det er verken gjort markering eller påført kommentar for noen av de andre kontrollpunktene.

Slik dokumentasjonen for den overordnede kvalitetskontrollen fremstår gjennomføres det kun årlig kontroll av at oppdragsavtalen er à jour. Finanstilsynets gjennomgang av enkeltoppdrag avdekket feil og mangler som ville blitt oppdaget om det var blitt gjennomført som tiltenkt i GRFS kapittel 7.1.

Finanstilsynet ser alvorlig på at det ikke gjennomføres en fullverdig kvalitetskontroll ved at alle punktene som fremgår av GRFS pkt. 7.1 er vurdert, og la i sin foreløpige rapport til grunn at

regnskapsselskapet endrer rutinene slik at det påføres dato som viser når overordnet intern kontroll faktisk er utført, og hva som er resultatet av kontrollen.

Regnskapsselskapet har i tilsvaret bekreftet at det har endret rutinene for gjennomføring av overordnet internkontroll på oppdragsnivå ved at det er tatt i bruk et oppdragsstyringssystem for å sikre riktig oppfølging, noe som vil bidra til å sikre at alle kontrollpunktene iht. kravene i GRFS vil bli oppfylt.

2.3 Kvalitetskontroll av medarbeiders oppdragsutførelse

Dersom arbeid utføres av medarbeidere som ikke er statsautorisert regnskapsfører, er det et nødvendig risikoreducerende tiltak at oppdragsansvarlig regnskapsfører forsikrer seg om at arbeidet blir utført i henhold til lovkrav og oppdragsavtale. Kravet til kvalitetskontroll følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS punkt 7.2. Feil og mangler som avdekkes ved kvalitetskontroll må korrigeres så snart som mulig, jf. GRFS punkt 7.3. Gjennomført kvalitetskontroll skal dokumenteres som en del av oppdragsdokumentasjonen, jf. GRFS punkt 7.4.

Slik kvalitetskontroll kan gjennomføres av annen statsautorisert regnskapsfører, men den oppdragsansvarlige regnskapsføreren må forsikre seg om at kontrollen skjer på en forsvarlig måte og er uansett fullt ut ansvarlig for at oppdraget utføres i samsvar med lovkravene.

Kvalitetskontroll av medarbeiders oppdragsutførelse skal minst omfatte:

- Oppdragsutførelse, herunder gjennomført fakturering, lønnsregistrering, bokføring, avstemming, årsoppgjør mv.
- Rapportering, herunder gjennomført pliktig regnskapsrapportering og rapportering til oppdragsgiver.

Finanstilsynet fikk oversendt dokumentasjon på gjennomført kontroll av medarbeider på samtlige oppdrag. Det fremkom av skjemaene at kontrollen var utført av oppdragsansvarlig for regnskapsåret 2021. Finanstilsynet har følgende kommentarer til de skjemaene som er mottatt;

- Det er skrevet på skjemaene at den som utfører kontrollen skal skrive dato som viser når de ulike kontrollene faktisk er utført. Dette er ikke gjort for noen av de kontrollerte oppdragene. Det er heller ikke fylt ut dato i overskriften på noen av skjemaene.
- For ingen av de kontrollerte oppdragene er det krysset av for kontroll på alle kontrollpunktene der det i kolonne C i skjemaet er definert hvilket nivå det skal være på kontrollen.

Finanstilsynet ser det som kritikkverdig at regnskapsselskapet har hatt mangelfulle rutiner for overordnet kontroll på oppdragsnivå og at den kvalitetskontrollen som skal utføres av medarbeidere uten godkjenning som statsautorisert regnskapsfører også har vært mangelfull. Finanstilsynet forutsatt i den foreløpige tilsynsrapporten at regnskapsselskapet i det videre sørger for at kontrollene fullt ut blir gjennomført etter de krav som stilles etter regnskapsførerregelverket. Finanstilsynet viser i den forbindelse til at kravet om kvalitetssikring, herunder at slike kontroller gjennomføres, er videreført og innskjerpet i ny regnskapsførerlov og ny GRFS som trådte i kraft 1. januar 2023, noe som understreker viktigheten av at slike kontroller utføres og dokumenteres.

I tilsvaret viser selskapet også for dette forholdet til at det oppdragsstyringssystemet som er tatt i bruk vil bidra til å sikre at den kvalitetskontrollen som gjøres av medarbeiders oppdragsutførelse blir gjort i samsvar med de krav som stilles. Finanstilsynet legger dermed til grunn at alle lovpålagte kontroller blir gjennomført og dokumentert.

3 Finanstilsynets konklusjon

Autorisasjonsordningen for regnskapsførere ble innført for å øke og sikre kvaliteten på regnskapene og rapportene som blir levert til oppdragsgiverne og andre brukere av regnskapet, herunder offentlige myndigheter. Regnskapspliktige som setter bort sitt regnskap til statsautoriserte regnskapsførere skal kunne ha tillit til at oppdraget blir utført i samsvar med god regnskapsføringsskikk og at regnskap og rapporter har god fagmessig kvalitet.

Regnskapsselskapet har lagt til grunn en driftsmodell der en stor del av arbeidet er utkontraktert. Som beskrevet i punkt 1.1, legger Finanstilsynet til grunn at regnskapsselskapet gjennomgår risikoene både i regnskapsselskapet og det foretaket deler av regnskapsføringsarbeidet er utkontraktert til og påser at risikoer knyttet til å sikre en forsvarlig og trygg drift blir identifisert samt at det foretas en vurdering av disse. Videre mener Finanstilsynet at regnskapsselskapet har en betydelig risiko knyttet til at det kun er en oppdragsansvarlig regnskapsfører i selskapet, tatt hensyn til antall oppdragsgivere og at den oppdragsansvarlige regnskapsføreren har tilsvarende rolle også i et annet regnskapsselskap, jf. pkt. 1.3. Regnskapsselskapet har i tilsvaret redegjort for de tiltak som vil bli satt i verk, herunder at det vil bli foretatt en fornyet risikovurdering blant annet av dette forholdet. Som det fremgår av pkt. 1.1. ber Finanstilsynet om å få oversendt den oppdaterte risikovurderingen.

Finanstilsynets kontroll av enkeltoppdrag avdekket mindre mangler i avstemming av balansekontoene på de kontrollerte oppdragene. Det er ikke gjennomført en fullstendig overordnet intern kontroll på oppdragsnivå. Om dette var blitt gjort som forutsatt i GRFS kapittel 7.1, legger Finanstilsynet til grunn at de feil og mangler som ble avdekket under tilsynet ville blitt rettet opp i.

Finanstilsynet legger til grunn at regnskapsselskapet retter opp i de forhold som er påpekt samt etablerer rutiner som sikrer lovpålagt kvalitetskontroll av oppdragene.

For Finanstilsynet

Bernt Jan Aaland
senior tilsynsrådgiver

Morten Reinhardt Nordeide
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.